

С Т А Н О В И Щ Е

**по процедура за заемане на академичната длъжност „доцент“
в професионално направление 2.4. Религия и теология
(Пастирско богословие), обявен в ДВ, бр. 44 от 29. 05. 2018 г.,
с единствен кандидат: гл. ас. д-р Иво Георгиев Янев**

Кратки биографични данни и характеристика на академичната дейност на кандидата

Гл. ас. д-р Иво Янев е роден през 1977 г. в град Кюстендил, където завършва средното си образование в ТОХ „Никола Йонков Вапцаров“ през 1995 г. В периода 1995 – 1997 г. е курсист в Софийска духовна семинария. „Св. Йоан Рилски“. Висшето си образование в ОКС „бакалавър“ завършва през 2003 година в Богословския факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“ със специалност „Теология“ и квалификация - теолог и учител по теология. Иво Янев е провел две обучения в магистърски програми. През 2005 година се дипломира като магистър по „Практическо и систематическо богословие“ към Богословския факултет на Софийския университет, а през 2007 година завършва семестриално магистратура по „Старобългаристика в контекста на византийската книжовност“ във Факултета по славянски филологии към Софийския университет. Провел е две езиково – богословски специализации в Гърция (2008) и в Германия (2009), както и практическа богословска специализация през 2015 г. в Германия. В периода 2009 – 2012 г. е докторант към катедра „Практическо богословие“ на Богословския факултет при СУ „Св. Кл. Охридски“, като през 2013 г. придобива образователната и научна степен „доктор“ по Религия и теология (Пастирско богословие) с дисертационен труд на тема „Пастирски грижи за младите хора в риск“.

Професионалният път на Иво Янев започва като празничен клиросен певец при храм „Успение Богородично“, гр. Кюстендил през 1995 г., непосредствено след завършване на средно образование и продължава до първата година от следването му като бакалавър през 1999 г. През 2000 година продължава със същата дейност, но вече в град София към храм „Св. Николай Мирликлийски - Стара“ до 2002 година. От 2002 г. до сега е клиросен певец при храм „Св. мъченик Николай Софийски“, гр. София. Близко година от април 2008 до февруари 2009 г. е библиотекар при Богословската и Библейската библиотека на Богословски факултет при Софийския университет. В периода 2012 – 2013 година е хоноруван асистент по Пастирско богословие и Богослужебна практика при Богословския факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“. През октомври 2013 година заема длъжността „главен асистент“ към Богословския факултет с

основни ангажименти по Пастирско богословие, Омилетика, Литургика, Педагогическа и Богослужебна практика.

В професионалното портфолио на гл. ас. д-р Иво Янев може да се подчертаят социалните, организационните и административните качества и умения, които са от определено значение за заемането на академичната длъжност „доцент“. Той участва в работата на Факултетния съвет на Богословския факултет от 2015 година до сега, член е на Общото събрание на Богословския факултет от 2010 до сега. Член е на Атестационната комисия на Богословския факултет от 2012 година. Ангажиран е с редакторска дейност като от 2015 г. до 2018 г. е член на редколегията на списание „Богословска мисъл“ и е секретар на секция „Богословски науки“ към Съюза на учените, клон София от 2016 г. досега. От 2009 г. е член на Библиотечната комисия при Богословския факултет и на надзорния съвет на Отдел „Милосърдие и благотворителност“ към Софийската света митрополия. Гл. ас. д-р Янев познава системата по управление на качеството в университета, като преминава обучения към Университетския център по управление на качеството и е ангажиран с участия в одиторски екипи в университета от 2016 година до сега.

Образователната компетентност, професионалните му качества и умения намират логична резултатност в активното участие на д-р Янев в различни проектни дейности. Той работи със студентите в посока практическата им подготовка, провежда научно ръководство на дипломанти.

Владее на много добро равнище английски и руски език, ползва немски и гръцки, което му дава добра възможност да обследва научната проблематика в глобален и национален план, което е от съществено значение за резултатността на работата му.

Анализ на хабилитационните трудове

В конкурса за доцент гл. ас. д-р Иво Янев участва с 1 монография, 1 статия в научно списание, 2 статии в научна поредица и 2 статии в научни сборници.

Монографията *„Грижа за страдащата душа. Пастирски грижи за хората с психични заболявания и душевни разстройства“*, издадена през 2018 година, представя концептуалната визия на кандидата по отношение основните принципи и форми на душегрижие в областта на пастирската психология и психотерапия. В нея е изведена ролята на църквата за страдащата душа чрез терапевтичната дейност на духовенството. Аргументирано е виждането за симбиотичното взаимодействие на църквата с функционалните възможности на психологията и психотерапията в отговор на актуалната обществена потребност за обръщане фокуса на индивидуализираното отношение и грижа към конкретния човек в нужда.

Чрез сравнителен и съпоставителен анализ са изведени същностните аспекти и възможностите на светската психология, психиатрия и психотерапия и на пастирската духовно-ориентирана психология и психотерапия по отношение граници, норма и патология, роли на пастира и психотерапевта, форми и методи за работа. Интегративният интердисциплинарен подход извежда специфики за подпомагане на хора от различни възрасти с психо-социални и психиатрични проблеми. Диференцирани са полетата на приложна дейност чрез пастирската психология „за възсъедин(яване) на целостта на душата, като върне нейния взор към Всеподателя Бога“ (с.192 -193) и на светската психология, психиатрия и психотерапия „чрез фармацевтични и терапевтични средства да освободи напрежението в душата на човека“ (с.193).

Комбинирането на богословски с психологически, психиатрични и психотерапевтични елементи в изследването води до неговата резултатност и приложимост в практико-приложното поле не само на богословската наука и практика, но за психолози, психотерапевти, социални работници, особено при работата в екип по случаите на хора с психични заболявания и разстройства като: депресия, невроза, неврастения, хистерия, психопатия, психоза, шизофрения, епилепсия, което е безспорно постижение в монографията.

Проблемът за грижата за душата на страдащите се анализира и в статията „*Пастирски грижи за хората, страдащи от зависимости*“, публикувана през 2016 година, като в нея се представя психологическото въздействие и социалното влияние на някои духовно-ориентирани методи и етапи на лечение, рехабилитация и ресоциализация на хора, изпаднали в състояние на зависимост.

Анализира се пристрастяването и зависимостта като социални феномени, както и спецификите на пристрастяване при различни видове зависимост: работохолизъм, графомания, гастрономическа зависимост, телевизионно пристрастяване, пристрастяване към интернет, геймърство, хазартна зависимост, наркотична зависимост и др. Научен интерес представлява както за богослови, психолози и психотерапевти, така и за социални педагози и социални работници представената етапност и характеристики на духовно-ориентираната рехабилитация при хора със зависимости, както и психотерапевтичните и духовнопастирските рехабилитационни методи, които могат да се взаимстват като интегративни подходи и в други полета на практическа социална, психологическа и социалнопедагогическа работа. Понятиятният апарат при представянето на различните зависимости, специфики и характеристики е ясен, точен и коректен.

Статията „*Депресия и униение според св. отци на Църквата*“ (2016) представя интересен авторов поглед към депресията като психичен и социален проблем и униението от гледна точка на църковното познание.

Направен е сполучлив сравнителен анализ, базиран на психологически и богословски теории и концепции, като се достига до извода, че депресията и униинето водят до едни и същи личностни дефицити и, че де факто двата феномена се припокриват. На тази база са изведени типичните симптоми и състояния при депресията и униинето, като е обоснована взаимовръзката и отличителните характеристики по отношение на методи и способности при интервенциите в психологията, психотерапията и църквата чрез лечението на светите отци за преодоляването на проблемите с търпение, надежда и покаяние.

В статията *„Капеланството и неговата роля при категориалното душегрижие в Църквата“* (2018) се поставя акцент върху индивидуалното или пастирското душегрижие или по-конкретно върху индивидуалната помощ към хората, базирана на особености, свързани с развитието, възрастта, социалното положение, образованието, стандарта и начина на живот, здравния, емоционалния и психическия статус.

Представена е значимата роля на капелана - да се грижи за духовното здраве на хората като служител на Бога и представител на Църквата и да подпомага хора с различни психофизиологични, емоционални, поведенчески и социални проблеми в съответните институции - в армията, в местата за лишаване от свобода, при работа със служители на полицията и пожарната, в болници, в училища и университети, в социални и медицински институции за зависими. Това е интересен подход на съчетаване ролята на църквата и психо-социалните подходи за помощ по отношение на групите нуждаещи се в тяхното многообразие от проблеми.

Специално място в статията е отделено на компетентностите на капелана, предвид широкия кръг от нуждаещи се, на които помага. Компетентностите са изведени в посока медицинска, психологическа и психотерапевтична подготовка, социална и ръководна подготовка, организационни умения, включващи подготовка и ръководство на семинари, кръгли маси и т. н., издателска дейност, привличане, подготовка, координация и контрол на доброволчески екипи. По този начин е аргументирана важността на делото на духовниците-капелани за специалното обгрижване на хората в Православната църква.

Статията *„Пастирското служение на св. Климент Охридски“* (2018) насочва към въпроса за значението и ролята на пастирското служение и творчеството на Св. Климент Охридски като извор на пастирско душегрижие.

Другата статия, представена за конкурса - *„Проф. Н.Н. Глубоковски и реформата в духовното образование в Русия в края на XIX и началото на XX век (Към въпроса за подготовката и образованието на свещенството)“* (2014) е посветена на анализ на богословските трудове и идеи на проф. Николай Глубоковски по отношение на актуалност и реформи в средното и висшето богословско образование в Русия, за ролята

на пастира при изпълнението на неговия дълг към Христос, Църквата и енорияшите.

Научни приноси

Приемам за реални и постигнати формулираните от гл. ас. д-р Иво Янев приноси по процедурата за доцент. Те са направени вследствие на висока образователна подготовка, широка научна информираност, добри умения за анализ, синтез и интерпретиране на теории, концепции и практики от различни научни области, както и умения за практическо внедряване на методи, подходи и техники от психологията, психиатрията, психотерапията и социалната практика в църковната дейност.

Особено постижение на кандидата за доцент е направеното цялостно съвременно проучване на пасторските грижи в практически аспект, като градивен елемент в науката е издаването за първи път у нас на труд, посветен на пасторската психология и психотерапия, съчетаващ и интегриращ познания от богословската сфера, психологията, психиатрията и психотерапията в посока индивидуална грижа и помощ за хората.

Значимостта на труда се изразява и в неговата широка приложимост в различни сфери на научното познание: богословие, психология, психотерапия, психиатрия, социална работа и социална педагогика, както и за широк кръг от потребители: духовници, студенти, специалисти по богословие, психолози, психиатри, психотерапевти, социални работници и социални педагози. Трудът е и аргумент в посока необходимостта от интегративна целенасочена дейност на различните специалисти с помагачи функции за консолидиране на професионалните им усилия за благоденствието на хората, за психическото, емоционалното, физическото и духовното им здраве.

Заклучение

Гл. ас. д-р Иво Янев е учен с ясна и аргументирана научна мисъл, с иновативен и конструктивен изследователски подход, базиран на висока ерудираност, информираност и с високи възможности за междудисциплинарен интегритет на проблемите. Представената научна продукция е със задълбочена научна представителност. Отговаря на изискванията на *Закона за развитието на академичния състав в Република България* и *Правилника за неговото приложение*, както и на изискванията на *Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“*. Това ми дава основание да подкрепя заемането на академичната длъжност „доцент“ от гл. ас. д-р Иво Георгиев Янев в професионално направление 2.4. Религия и теология (Пасторско богословие).

10. 11. 2018 г.
Гр. В. Търново

Подпис:
/проф. д-р Р. Кузманова-Карталова/